

p.a. Kon. Julianalaan 29
3738 VA Maartensdijk

gemeenteraad@debilt.nl
(per e-mail verzonden)

Betreft: Advies Kadernota

Maartensdijk, 12 juni 2015

Geachte leden van de gemeenteraad van de gemeente De Bilt,

Wij hebben de Kadernota gelezen. Wij zien in deze nota een aantal goede zaken, zoals het oppakken van drie al langlopende projecten te weten De Vierstee, Het Nieuwe Lyceum en een nieuw Zwembad Brandenburg. Daartegenover staat echter de generieke korting van 7% op de subsidies aan sport, cultuur en welzijn.

Dat is wat ons betreft een te algemene beslissing. Wij pleiten voor het niet doorvoeren van deze korting op de subsidies die worden verstrekt aan organisaties die zich richten op informele zorg en t.a.v. MENS.

Allereerst MENS: MENS heeft een centrale taak en positie gekregen in de transitie en transformatie t.a.v. de Wmo en de Jeugdwet. Deze transformatie zet zich zeker nog door in 2016 en 2017. Het

MENS op Maat team speelt hierin een belangrijke rol. Juiste toewijzingen en voldoende contact met de hulpvrager zijn in dit proces van doorslaggevend belang. Kortingen in dit proces, zijn in onze ogen gevaarlijk voor de juiste toeleiding van de burger met een zorgvraag.

Informele zorg is naar onze mening het fundament van de zorg.

Nu Rijk en gemeenten minder geld beschikbaar stellen voor formele zorg zal dat voor een deel, zoals wordt voorgesteld in de projecten De Kanteling en Welzijn Nieuwe Stijl, opgevangen kunnen en moeten worden door de informele zorg. Om die zorg dichterbij huis te organiseren doet u als gemeente steeds vaker een beroep op mantelzorgers en (zorg)vrijwilligers. Daarmee heeft u ook de verantwoordelijkheid om deze mensen te ondersteunen. Het uitgangspunt blijft dat zelfredzaamheid en meedoen de verantwoordelijkheid is van mensen zelf, mits zij daartoe in staat zijn. Maar de gemeente is verantwoordelijk voor het maken van beleid ter ondersteuning van die mensen die niet volledig zelf kunnen voorzien in hun zelfredzaamheid en participatie.

Mantelzorgers en zorgvrijwilligers komen het best tot hun recht als zij op eigen wijze kunnen zorgen, dat is wanneer zij hun vaardigheden en passie kunnen benutten.

Dit betekent dat zij de zorg moeten kunnen inpassen in hun leven, zonder zichzelf en hun gezin tekort te doen. Op die manier kunnen zij de zorg beter, langer en gezonder volhouden. Een vroegtijdige mix van formele en informele zorg kan hierbij helpen.

Belangrijk voor informele zorg zijn;

- het vinden van mensen die mantelzorg en vrijwilligerszorg willen en kunnen verlenen
- het versterken van de positie van mantelzorgers en zorgvrijwilligers in het lokale beleid
- het verbinden van zorgvragers, formele en informele zorgverleners en (zorg)organisaties
- het verlichten van de taken van mantelzorgers en zorgvrijwilligers door hen op maat te ondersteunen

Vinden

Mantelzorgers en zorgvrijwilligers moeten eerst worden gevonden voor zij kunnen worden ondersteund. Vinden begint met mensen in beeld krijgen en eindigt bij bereiken. Bereiken lukt wanneer mensen zich aangesproken voelen, de boodschap aankomt en mensen erop reageren. De juiste toon, vindplaatsen samen benutten en een relatie opbouwen zijn hierin belangrijk. Vinden is de voorwaarde voor het versterken, verbinden en verlichten.

Versterken

De positie van de mantelzorger en de zorgvrijwilliger verbeteren in lokaal beleid kan door een dynamische beleidscyclus, co-creatie van beleid samen met de doelgroep, investeren in de informele zorg en het afstemmen van wetten en regels.

Lokaal zijn er drie soorten beleid dat voor mantelzorgers en zorgvrijwilligers belangrijk is; gemeentelijk beleid op het sociaal domein, familiebeleid en vrijwilligersbeleid van zorgaanbieders (extra- en intramuraal), en het personeelsbeleid van werkgevers. Versterken is dan ook een voorwaarde voor verlichten.

Verbinden

Verbinden kan door het samenspel tussen de zorgvrager, mantelzorger(s), zorgprofessionals en organisaties. Dit kan door samen te kiezen voor: een gezamenlijke werkwijze van herkennen, signaleren en doorverwijzen, deskundigheidsbevordering van uitvoerende professionals en zorgvrijwilligers, en de vroegtijdige mix van formele en informele zorg. Mantelzorgers en vrijwilligers die balans ervaren in hun zorgtaken kunnen bovendien een actievere rol spelen in het verbinden en versterken.

Verlichten

Dat wil zeggen: het ondersteunen en toerusten van mantelzorgers en zorgvrijwilligers, zodat zij op eigen wijze kunnen zorgen. Dat zou op twee manieren kunnen: door het verkleinen van de draaglast van de individuele mantelzorger of juist het vergroten van diens draagkracht. Individuele mantelzorgondersteuning en de kwaliteit van ondersteuning spelen hierin een grote rol.

Nu de zorgvrager en zijn netwerk als eerste aan zet zijn, moeten de gemeente en de zorgaanbieders in hun dienstverlening bij hen aansluiten. Dat betekent: invoegen bij de manier waarop de zorgvrager en mantelzorger zelf de zorg en ondersteuning al vormgeven, in plaats van andersom. Daar zal de uitvoerende zorgprofessional het samenspel moeten aangaan met de zorgvrager, de mantelzorger en eventueel de zorgvrijwilliger. Een goed samenspel op het niveau van organisaties én individueel draagt bovendien bij aan het vinden van mantelzorgers en zorgvrijwilligers.

Bij Mezzo, de belangenvereniging voor mantelzorgers en zorgvrijwilligers, is veel informatie beschikbaar die kan helpen in dit proces.

In de gemeente De Bilt zijn veel vrijwilligers actief in de informele zorg. Zij worden ingezet door onder andere vrijwilligersorganisaties en welzijnsorganisaties. Deze organisaties dragen in belangrijke mate bij aan de Participatiemaatschappij.

Mensen worden ouder, blijven langer thuis wonen en zullen dus, willen ze het thuis op een waardige manier vol kunnen houden, langer en intensiever gebruik moeten gaan maken van de informele zorg. Maar die vrijwilligers moeten er dan wel zijn. Duidelijk is dat kinderopvang duurder wordt en dat grootouders vaker worden ingeschakeld. Mensen moeten ook langer doorwerken voor ze met pensioen kunnen. Tegen de tijd dat mensen met pensioen gaan lopen ze grote kans dat ze een deel van de zorg voor hun ouders op zich moeten nemen. En als ze dit allemaal moeten, willen ze dan daarnaast ook nog vrijwilligerswerk doen? Dat zal geen automatisme zijn, daar zullen organisatie achter aan moeten.

Nu is nog niet zichtbaar welke gevolgen de transities zullen gaan hebben. Maar het zou niet mogen gebeuren dat mensen die een beroep doen op informele zorg op een wachtlijst worden geplaatst of dat mantelzorgers op grote schaal echt moeten stoppen met hun zorg werk omdat ze het niet meer redden. Dan is er alleen nog dure formele zorg mogelijk. Om dat te voorkomen zullen vrijwilligersorganisaties en welzijnsorganisatie middelen moeten krijgen. Samenwerken voor de informele zorg gaat niet vanzelf. Het gaat om activiteiten van de gemeente, de zorgaanbieder of (welzijns)organisatie voor informele zorg of de belangenbehartiger.

Gezien de geschetste toekomst zullen ze daar waarschijnlijk ook meer middelen voor moeten krijgen dan nu het geval is.

Communicatie met de burgers blijft ook de komende jaren belangrijk. Juist omdat ook de burgers die omslag in het denken moeten gaan maken en we nu nog aan het begin van dit proces staan. Burgers meenemen in dit proces kan alleen door goede frequente communicatie. Bezuinigen hierop lijkt ons daarom niet raadzaam.

Samengevat pleiten wij ervoor dat u als gemeenteraad een verstandige beslissing neemt en afziet van de korting van 7% op de subsidie aan organisaties die zich bezig houden met informele zorg.

Het financiële aspect valt buiten onze competentie maar wij kunnen ons niet voorstellen dat er als er met een open blik naar de begroting wordt gekeken en geen enkel redelijk alternatief is.

Mochten er in de toekomst meevallers zijn dan vragen wij u ook nog eens te kijken hoe het staat met de informele zorg.

Met vriendelijke groet,

Hans Voogt

Voorzitter Wmo Advies Raad De Bilt

PS: Al langere tijd wordt er gekeken welke goede invulling kan worden gegeven aan de gelden die overgekomen zijn van het Rijk en die voorheen gebruikt werden voor het mantelzorgcompliment. In de discussie over de korting van 7% op o.a. de informele zorg gaan wij er van uit dat dit geld buiten beschouwing wordt gelaten en zo spoedig mogelijk ingezet gaat worden waarvoor het bedoeld is: mantelzorg en zorgvrijwilligers.